

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE št. 157/20
Luxembourg, 9. december 2020

Sodba v zadevi C-132/19 P
Groupe Canal +/Komisija

Sodišče je sklep Komisije, s katerim so zaveze, ki jih je ponudilo podjetje za zaščito konkurenčnosti trgov, postale zavezujoče, razglasilo za ničen

Možnost sopogodbениkov podjetja, ki se je zavezalo, da ne bo spoštovalo nekaterih pogodbenih klavzul, da se obrnejo na nacionalno sodišče, ne more odpraviti učinkov sklepa Komisije, s katerim so te zaveze postale zavezujoče, na pogodbene pravice teh sopogodbениkov

Družba Paramount Pictures International Ltd in njena matična družba Viacom Inc. (v nadaljevanju skupaj: Paramount) sta z glavnimi izdajatelji plačljivih televizijskih vsebin iz Evropske unije, med katerimi sta družbi Sky UK Ltd in Sky plc (v nadaljevanju skupaj: Sky) ter družba Groupe Canal + SA (v nadaljevanju: Groupe Canal +), sklenili licenčne sporazume o avdiovizualnih vsebinah.

Evropska komisija je 13. januarja 2014 začela preiskavo o morebitnih omejitvah, ki naj bi škodovala zagotavljanju storitev plačljive televizije v okviru zadevnih licenčnih sporazumov, da bi presodila njihovo združljivost s členom 101 PDEU in členom 53 Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru (EGP). Komisija je na podlagi te preiskave 23. julija 2015 družbi Paramount poslala obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah glede nekaterih klavzul licenčnih sporazumov, ki jih je sklenila z družbo Sky. V obravnavani zadevi gre za dve povezani klavzuli, od katerih je bil namen prve izključiti ali omejiti možnost družbe Sky, da ugotovi zahtevam potrošnikov, za katere si ni prizadevala, ki imajo prebivališče v EGP, vendar zunaj Združenega kraljestva in Irske, za zagotavljanje storitev distribucije televizijskih programov, medtem ko se je z drugo klavzulo družbi Paramount naložilo, da v sporazume, ki jih je sklenila z izdajatelji televizijskih programov s sedežem v EGP, vendar zunaj Združenega kraljestva, vstavi klavzulo, ki vsebuje podobno prepoved za te izdajatelje televizijskih programov glede zahtev potrošnikov, ki prebivajo v Združenem kraljestvu ali na Irskem. Komisija je v zvezi s tem menila, da so sporazumi, ki s takimi klavzulami vodijo do absolutne ozemelske ekskluzivnosti, lahko pomenili omejevanje konkurence „zaradi cilja“ v smislu člena 101 PDEU in člena 53 Sporazuma EGP, ker ponovno vzpostavljajo razmejitve nacionalnih trgov in so v nasprotju s ciljem Pogodbe, ki je vzpostavitev enotnega trga. Komisija je z dopisom z dne 4. decembra 2015 to presojo in predhodno ugotovitev sporočila družbi Groupe Canal + kot zainteresirani tretji osebi.

Družba Paramount pa je ponudila zaveze, da bi odpravila pomisleke, ki jih je navedla Komisija. V zvezi s tem je družba Paramount med drugim izrazila pripravljenost, da ne bo več spoštovala klavzul, ki vodijo do popolne ozemelske zaščite izdajateljev televizijskih programov in ki so navedene v licenčnih sporazumih, sklenjenih med družbo Paramount in temi izdajatelji televizijskih programov.

Potem ko je Komisija prejela pripombe zainteresiranih tretjih oseb, med katerimi je bila tudi družba Groupe Canal +, je s sklepom z dne 26. julija 2016¹ (v nadaljevanju: sporni sklep) sprejela tako ponujene zaveze in te so tako postale zavezujoče, kot to določa člen 9 Uredbe št. 1/2003². Družba Paramount je nato družbo Groupe Canal + obvestila o vsebini zavez, ki so tako postale zavezujoče, in o njihovih posledicah, v obravnavani zadevi o njeni nameri, da ne bo več spoštovala

¹ Sklep Komisije z dne 26. julija 2016 v zvezi s postopkom na podlagi člena 101 PDEU in člena 53 Sporazuma EGP (Zadeva AT.40023 – Čezmejni dostop do plačljive televizije).

² Uredba Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. decembra 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov [101] in [102 PDEU] (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 2, str. 205).

absolutne ozemeljske ekskluzivnosti, ki je bila tej družbi podeljena na francoskem trgu. Ker je družba Groupe Canal + menila, da teh zavez, sprejetih v okviru postopka, v katerega sta bili vključeni samo Komisija in družba Paramount, ni mogoče uveljavljati zoper njo, je pri Splošnem sodišču Evropske unije vložila tožbo za razglasitev ničnosti spornega sklepa, ki je bila zavrnjena s sodbo Splošnega sodišča z dne 12. decembra 2018³. Vendar je Sodišče v sodbi z dne 9. decembra 2020 ugotovilo, da je Splošno sodišče pri presoji sorazmernosti posega v interese tretjih oseb, ki izhaja iz spornega sklepa, napačno uporabilo pravo. Zato je Sodišče s tem, da je ugodilo predlogom iz pritožbe, ki jo je vložila družba Groupe Canal +, razveljavilo izpodbijano sodbo in dokončno odločilo o sporu. V tem okviru je Sodišče podalo nova pojasnila glede razmerja med posebnimi pristojnostmi Komisije in nacionalnih sodišč pri izvajanju pravil Unije o konkurenci.

Presoja Sodišča

Sodišče je na prvem mestu menilo, da je Splošno sodišče pravilno zavrnilo tožbeni razlog v zvezi z zlorabo pooblastil, s katerim se je želelo v bistvu dokazati, da se je Komisija s sprejetjem spornega sklepa izognila zakonodajnemu postopku v zvezi z vprašanjem geografske blokade. V zvezi s tem je Sodišče med drugim potrdilo, kot je poudarilo Splošno sodišče, da zakonodajni postopek v zvezi z vprašanjem geografske blokade, dokler ne privede do sprejetja zakonodajnega besedila, ne posega v pooblastila Komisije na podlagi člena 101 PDEU in Uredbe št. 1/2003. V obravnavani zadevi pa ni sporno, da je bil sporni sklep na podlagi teh pooblastil sprejet pred zaključkom zadevnega zakonodajnega postopka.

Sodišče je na drugem mestu presodilo, da je Splošno sodišče prav tako iz zadostnih razlogov, pri čemer ni napačno uporabilo prava, zavrnilo trditve družbe Groupe Canal +, s katerimi je želela dokazati zakonitost upoštevni klavzul glede na člen 101(1) PDEU in s tem neutemeljenost pomislekov, ki so bili podlaga za sporni sklep. Ker so zadevni licenčni sporazumi vsebovali klavzule, katerih namen je bil odpraviti čezmejno opravljanje storitev oddajanja zadevne avdiovizualne vsebine in s katerimi je bila izdajateljem televizijskega programa za to dodeljena absolutna ozemeljska zaščita, zagotovljena z vzajemnimi obveznostmi, je namreč Splošno sodišče lahko upravičeno ugotovilo, da so take klavzule, brez poseganja v morebitno odločbo, s katero se dokončno ugotovi obstoj ali neobstoj kršitve člena 101(1) PDEU po temeljiti preučitvi, pri Komisiji lahko vzbudile pomisleke glede konkurence. S tega vidika je Sodišče poudarilo, da je presoja protikonkurenčnosti zadevnega ravnanja v okviru odločbe, sprejete na podlagi člena 9 Uredbe št. 1/2003, predhodna. Zato je Splošno sodišče prav tako pravilno ugotovilo, da se člen 101(3) PDEU uporablja le, če je bila predhodno ugotovljena kršitev člena 101(1) PDEU, in iz tega sklepalo, da v okviru preizkusa zakonitosti take odločbe ni dolžno odločati o očitkih, ki se nanašajo na pogoje uporabe člena 101(3) PDEU.

Sodišče je na tretjem mestu potrdilo dejstvo, kot je menilo Splošno sodišče, da bi upoštevne klavzule pri Komisiji utemeljeno vzbudile pomisleke glede konkurence, ki se nanašajo na to celotno geografsko območje, ne da bi morala Komisija drugega za drugim analizirati zadevne nacionalne trge. Ker je bil namreč namen upoštevni klavzul razmejiti nacionalne trge, je Splošno sodišče pravilno opozorilo, da bi taki sporazumi lahko ogrozili dobro delovanje enotnega trga, s čimer so tako v nasprotju z enim od glavnih ciljev Unije, neodvisno od položaja na nacionalnih trgih.

Sodišče je na četrtem in zadnjem mestu preučilo očitke, da je Splošno sodišče, zlasti z vidika načela sorazmernosti, napačno uporabilo pravo pri presoji vpliva spornega sklepa na pogodbeno pravice tretjih oseb, kot je družba Groupe Canal +. Sodišče je najprej opozorilo, da mora Komisija v okviru člena 9 Uredbe št. 1/2003 ponujene zaveze preveriti ne le z vidika njihove ustreznosti za odpravo njenih pomislekov glede konkurence, ampak tudi z vidika njihovega vpliva na interese tretjih oseb tako, da se pravicam tretjih oseb ne odvzame pomena. Vendar, kot je ugotovilo tudi samo Splošno sodišče, to, da je Komisija zavezo gospodarskega subjekta, da ne bo uporabil nekaterih pogodbenih klavzul v razmerju do svojega sopogodbenika, kot je družba Groupe Canal +, ki je bil le zainteresirana tretja oseba, pri čemer sopogodbenik na to ni pristal, določila kot

³ Sodba z dne 12. decembra 2018, Groupe Canal +/Komisija, [T-873/16](#).

zavezujočo, pomeni poseg v pogodbeno svobodo navedenega sopogodbenika, ki presega določbe člena 9 Uredbe št. 1/2003.

V tem okviru je Sodišče menilo, da Splošno sodišče takih sopogodbenikov ni moglo napotiti na nacionalna sodišča za zagotovitev spoštovanja njihovih pogodbenih pravic, ne da bi kršilo določbe člena 16 Uredbe št. 1/2003, ki tem sodiščem prepovedujejo sprejetje odločb, ki so v nasprotju s prejšnjo odločbo Komisije na tem področju. Odločba nacionalnega sodišča, s katero bi bilo gospodarskemu subjektu naloženo, naj svoje zaveze, ki so s sklepom Komisije postale zavezujoče, bi bila namreč očitno v nasprotju s tem sklepom. Poleg tega, ker člen 16(1), drugi stavek, Uredbe št. 1/2003 zahteva, da se morajo nacionalna sodišča izogibati odločitvam, ki bi nasprotovale odločbi, ki jo namerava sprejeti Komisija za uporabo med drugim člena 101 PDEU, je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo tudi s tem, da je ugotovilo, da bi nacionalno sodišče lahko razglasilo, da so upoštevne klavzule skladne s členom 101 PDEU, medtem ko bi lahko Komisija na podlagi člena 9(2) Uredbe št. 1/2003 ponovno začela postopek in bi, kot je prvotno predvidela, sprejela odločbo, s katero se formalno ugotovi kršitev.

Zato je Sodišče ugotovilo, da **je bilo v izpodbijani sodbi napačno uporabljeno pravo pri presoji sorazmernosti spornega sklepa v zvezi z posegom v interese tretjih oseb, tako da je bilo treba izpodbijano sodbo razveljaviti.**

Ker stanje postopka to dovoljuje, je Sodišče nazadnje preučilo ničnostni razlog, ki se nanaša na kršitev načela sorazmernosti. **Sodišče je na podlagi razlogov, ki upravičujejo razveljavitev izpodbijane sodbe, navedlo, da so obveznosti, katerih namen je zagotoviti ozemeljsko ekskluzivnost, ki je podeljena izdajateljem televizijskega programa in na katere vplivajo zaveze, ki so s spornim sklepom postale zavezujoče, v sistematiki zadevnih licenčnih sporazumov bistvenega pomena.** Sodišče pa je ugotovilo, **da je Komisija s sprejetjem spornega sklepa odvzela bistvo pogodbenim pravicam tretjih oseb, med katerimi so tudi pravice družbe Groupe Canal +, v razmerju do družbe Paramount, in tako kršila načelo sorazmernosti, tako da je bilo treba sporni sklep razglasiti za ničen.**

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 43032793